

WYKRYCIE

Na brzegu Niemna, przy wsi Komotowo, pow. grodzieńskiego, prof. Kochanowski z Grodna znalazł, podczas objazdu terenu, w poszukiwaniu okazów przeszłości, kość udową mamuta. Przepuszczalnie kość ta została wydobytą przez wiosenne wody z pokładów nadbrzeżnej gliny w górnym brzegu Niemna.

65 NOWYCH POLICJANTEK
W ostatnich dniach zakończył się w Warszawie kurs dla szeregowych policji. Kurs ten ukończyło 65 kobiet. Nowe policjantki przedzielone zostaną do komend P. P. w całym kraju i zajmą się walką z handlem żywym towarem.

Z Brazylii

ROZCZNIKA „CUDU NAD WISEM“

Staraniem towarzystwa Polsko-Brazylijskiego „Kościuszkowski“, pod patronatem generała João Gomes, ministra wojny, odbyła się w Rio de Janeiro, w klubie Wojskowym, uroczysta akademja.

W akademji wzięli udział przedstawiciel prezydenta Republiki, minister Grabowski, minister Marynarki, liczni przedstawiciele stanów, przedstawiciel nuncjatury Apostolskiej, członkowie korpusu dyplomatycznego i inne wysokie osobistości.

Akademję tę poświęcono również wspomnieniu pamięci zmarłego Marszałka Polski.

Posiedzeniu przewodniczył minister Rodrigo Octavio, prezes towarzystwa Polsko-Brazylijskiego „Kościuszkowski“.

O J. Piłsudskim i o Jego dziele mówili Rodrigo Octavio Filho i pułkownik Alfredo Severo.

Były też deklamacje polskiej poezji, przetłumaczonej na język brazylijski a opiewającej czyny Marszałka Polski.

Wykonano też szereg utworów muzycznych.

W końcu zabrał głos minister Tadeusz Grabowski.

FRANCUSKA MISJA HANDLOWA

Do Santos przybyła dnia 14 b. m. Francuska misja Handlowa, na której czele stoi Julien Durand, deputowany i były minister francuski, przy rządzie urugwajskim, p. Gentil.

Misję Francuską przyjęli w porcie prefekt miasta, przedstawiciel rządu, Jacques Pingaud generalny konsul francuski w S. Paulo, wice konsul ze Santos i wiele innych osobistości.

ŁOWCY DJAMENTÓW

Z Bello Horizonte donoszą, że w municyplum Cloromande, niejaki fazendeiro João Marques de Araujo, wydobyl z rzeki Santo trzy wielkie drogie kamienie. Dwa z nich sprzedał za 80 i 50 kontów, trzeci natomiast, ważący 61 kg. za 220 kontów.

Paraná

MINISTER MARQUES DOS REIS W PONTA GROSSA

Marques dos Reis w towarzystwie gubernatora Stanu, Manoel Ribasa, prefekta Albrisi Guimaraes i osób ze swego orszaku odwiedził Adriańską Szkołę Normalną i Grupo Escolar prof. Julio Teodorico i Gimnazjum Regente Feijo.

Wieczorem odwiedził niektóre godniejsze uwagi punkty miasta. O godzinie 20 w Hotel Avenida, był podejmowany bankietem, ofiarowanym w dowód czci przez miasto Ponta Grossa.

W bankiecie wziął udział biskup Antonio Mazzarotto i wiele znaczących osobistości miasta.

WIDOK WOJNY WŁOSKO-ABISYŃSKIEJ

Od dłuższego czasu sprawa sporu włosko-abisyńskiego staje się coraz bardziej groźniejszą.

Obecnie zapanowało wielkie zaniepokojenie.

Z wiadomości, otrzymanych z Paryża, dowiadujemy się, że Benito Mussolini odrzucił wszystkie propozycje francusko-angielskie, zmierzające do pokojowego zażegnania konfliktu. Konferencja Ligi Narodów spaliła i tym razem na panewce.

Przedstawiciele trzech mocarstw, w konferencji arbitrażowej, oświadczyli prasie, że nie doszli w swych naradach do żadnego rezultatu.

W tej chwili, kiedy dyplomacja angielska straciła ostatnią nadzieję, co do pokojowego rozwiązania konfliktu,

EGIPT PO STRONIE ABISYNJI

Jak angielski „Times“ z Aleksandrii donosi, zainteresowanie Egiptu włosko-abisyńskim konfliktem jest bardzo duże, przyczem sympatje są po stronie Abisyjni.

Egipcjacy i turecy oficerowie w stanie spoczynku w wielkiej liczbie robią zabiegi o przyjęcie ich do armji abisyńskiej.

SANTA CANDIDA

Złote gody Pp Skrzyszowskich
W niedzielę, dnia 18 go b. m. z udziałem szerokiego grona gości, w Paranie pp. Skrzyszowskich obchodzili 50-lecie pożycia małżeńskiego. W ich intencji odprawił ksiądz proboszcz w sobotę poprzedzającą mszę św. i udzielił im błogosławieństwa przepisanego przez Kościół św., niedzielę zaś Szanowni Jubilaci spędzili w gronie swych dzieci i wnuków.

Pan Stanisław Skrzyszowski po przybyciu przed wojną do Brazylii spełniał przez kilka lat obowiązki n.uczyciela. Gdy zaś nabył niedużą posiadłość na Sw. Kandydzie, tam zamieszkał nastale, biorąc czynny udział w Tow. Oświaty Ludowej św. Wojciecha, bądź to jako sekretarz a później prezes. W ogóle oświata p. Stanisław zawsze się interesował, a mając obficie w dziele zaopatrzoną bibliotekę, chętnie książki młodzieży wypożyczał.

Jego staraniem i wysiłkiem bardzo często młodzież z kolonji występowała na scenie, odgrywając jasne lub inną sztukę. Należy on do czynnych członków Związku Tow. „Oświata“ w Kurytybie, biorąc nawet udział w jego zarządzie.

Od Redakcji: Redakcja „Ludu“ zasyła Szanownym Jubilatom serdeczne życzenia. Ad multos annos

KURYTYBA PRZEDSTAWICIEL „LUDU“ NA PRZYJĘCIU MINISTRA KOMUNIKACJI

Po przyjeździe Ministra Komunikacji Marques dos Reis do Kurytyby, odbyło się w Kongresie uroczyste przyjęcie wydane na cześć ministra przez Carvalho Chaves, przewodniczącego Zgromadzenia Ustawodawczego.

Przebieg przyjęcia odbył się w atmosferze nad wyraz serdecznej.

Przemawiali deputowani pp. Gomy Junior i Laertes Munhoz. W odpowiedzi na to szczerze powitanie, p. Minister Komunikacji, wyraził zebrałym swe gorące podziękowanie.

W przyjęciu brali udział przedstawiciele władz tutejszych z gubernatorem Manoel Ribasem, na czele.

Również na to przyjęcie Dyrektor Kongresu zaprosił Redakcję „Ludu“, którą godnie reprezentował p. Administrator „Ludu“ St. J. Papugreá.

PRZYJAZD GENERAŁA PAES DE ANDRADE

Do Kurytyby przybył generał Paes de Andrade, aby objąć dowództwo nad 5-tym Regionem Wojskowym. Miejscem jego pobytu będzie stolica stanu Kurytyba.

Do Kurytyby przybył w towarzystwie swej małżonki i adiutanta.

Powitała go orkiestra woj-

skowa i policji oraz licznie zbrani oficerowie i generalowie.

TELEGRAM GUBERNATORA MANOEL RIBASA

Prezydent Republiki, Getulio Vargas otrzymał od Manoel Ribasa, następującej treści telegram:

Curityba. — Mam zaszczyt przesłać na ręce Waszej Ekscelencji moje i ludności Parany gorące podziękowanie za „zaszczytną wizytę, jaką nas wyrobił minister Marques dos Reis.

UZGODNIENIE PODATKÓW
Jak się dowiadujemy, Zgromadzenie Ustawodawcze zajęło się przejrzeniem przedstawnionego projektu o uzgodnieniu podatków z nakazami Konstytucji federalnej.

NOWA LINJA KOLEJOWA
Dyrektor kolei w Stanie Parana i Sta. Catharina, dr. Alex. Gutierrez oświadczył, że minister komunikacji Marques dos Reis zdecydował, aby nie zwłocznie przystąpiono do budowy ostatniego odcinka linii kolejowej Paranapanema.

PROPAGANDA INTEGRALISTÓW
Organizacja Integralistów wniosła prośbę do Regionalnego Wyborczego Trybunału Sprawiedliwości, aby integralistom było wolno nosić „zielone koszule“ i robić propagandę swojej doktryny.

Sprawa została skierowana do sędziego Antonio de Paula, i najprawdopodobniej rozwiazana będzie we czwartek przyszłego tygodnia.

Rio Grande do Sul NOWY AMBASADOR ARGENTYNY
Z Porto Alegre donoszą, że w kołach politycznych krąży wieść, jakoby w najbliższym czasie Lindolfo Color. Miał być zamianowany ambasadorem Brazylii w Argentynie, zajmując miejsce po amb. José Bonifacio, który będzie przeniesiony na stanowisko ambasadora w innym kraju.

Z CAŁEJ BRAZYLJI W KILKU SŁOWACH
— Minister Skarbu odbył dłuższą konferencję z ministrem Spraw Zagranicznych Souza Costa.

— W Caratinga (Minas Gerais) zamordowano miejscowego polityka Sylveiro Silva.

— Gubernator Rio Gr. do Sul,

Flores da Cunha odbył konferencję z ministrem wojny João Gomes.

— Delegaci brazylijscy na międzynarodowy kongres pracy w Genewie, powrócili do kraju.

— W Bello Horizonte spodziewany jest przyjazd prezydenta Getulio Vargas.

— Minister Rolnictwa Odillon Braga wyjechał do Buenos Aires.

Ostatnie wiadomości

— Kapitan Daumyter, lotnik belgijski oświadczył, że polski przemysł balonowy przoduje w świecie.

— Na uniwersytecie warszawskim utworzono katedrę literatury i języka francuskiego.

— Do Polski będzie sprowadzony jeden milion kilogramów greckich owoców.

— Oficerowie służby czynnej będą przylicy w pewnej ilości do wojska.

— Polska sowiecka umowa kolejowa została ratyfikowana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

— Polska coraz mniej zatrudnia cudzoziemców na rynku krajowej pracy.

— Do Warszawy nadszedł transport rosyjskich suszonych grzybów na sumę 100 tysięcy złotych.

— Polska delegacja wojskowa złożyła w Sofji hołd poległym żołnierzom.

— Prace koło budowy kopalni Marszałka Piłsudskiego posuwają się szybko naprzód.

— Minister spraw Zagranicznych Argentyny Saave dra Lamas, nie zgodził się na objęcie urzędu przewodniczącego, na zebraniu Ligi Narodów we wrześniu.

— Na Gibraltarze usunął się blok ziem 600 tonn wagi.

— Z dniem 31 lipca wcielono w Niemczech formacje policji krajowej do siły zbrojnej.

— W Stanach Zjednoczonych zanotowano sto zgonów skutkiem porażenia słonecznego.

— 200 mieszkańców małej wyspy Nakanosim na rzece Jalu (Korea) utonął z powodu nagłego podniesienia się poziomu rzeki, 3000 osób spędziło noc na dachach domów. W Szingiezu 4100 domów zalanych.

— W miejscowości Temple, w Texasie, w katastrofie kolejowej, spowodowanej wykojenia się pociągu, 10 osób zginęło, a 20 jest rannych.

— Silne oddziały policyjne zostały skonsygnowane na wybrzeżu w chwili odjazdu parowca niemieckiego „Deutschland“. Flagi nie wywieszono. Okręt odplynął bez incydentów.

— Z Kolonji donoszą, że mieszkańcy, oburzeni na woźnicę, który w nieludzki sposób maltretował swego konia, zmusili woźnicę do ciągnięcia wozu po ulicy przez miasto. Na szyi zawieszono mu napis: „Jestem dręczycielem zwierząt“.

— 40 Włochów i 20 Abisyńczyków zabitych, w chwili przekraczania granicy abisyńskiej przez oddział włoski.

— Japonja gorączkowo się zbroi.

— Irlandja coraz bardziej oddala się od Anglii.

— W Londynie odbywa się międzynarodowyjazd mieszkaniowy.

— W jednej z największych w Stanach Zjednoczonych fabryk whisky, w Feoria (stan Illinois) wybuchł pożar, który zniszczył większość budynków fabrycznych. Straty wynoszą 2 i ćwierć miliona dolarów.

— W czasie manewrów Szwedzkiej floty na Bałtyku zauważono podejrzany krążownik rosyjski.

— Sprzymierzeńcy bolszewicy wywołali rozruchy we Francji.

— Cesarz Abisyjni Haile Selassie zarządził modły w całym kraju, aby Bóg ocalił państwo. Na uroczystem nabożeństwie, odprawionem w Katedrze, w publicznych modłach wziął udział Negus, wyżsi urzędnicy, wojskowi i ludność cywilna.

— Abisynja ma jednak nadzieję, że zebranie Ligi Narodów, wyznaczone na 4 września, doprowadzi spór włosko-abisyński do pomyślnego wyniku

— W Czechach odbyły się wielkie manewry 60.000 wojska.

WIKARJUSZ KAPITULARNY

Ks. Fr. Torres, ze Zgrom. Księży Misjonarzy, został zamianowany przez biskupa Tadeusza wikarjuszem kapitulnym archidiecezji kurytybskiej.

Archidiecezją będzie zarządzał do chwili objęcia rządów w diecezji przez nowego biskupa.

Wielka uroczystość w ABRANCHES

Towarzystwo „Władysława Jagiełły“ w Abranches urządziło w dniu 23 i 25 sierpnia b. r., z okazji 25-letniej rocznicy założenia Twa wielką uroczystość, na którą zaprasza wszystkie sąsiednie Towarzystwa oraz wszystkich Rodaków.

Dnia 23 sierpnia uroczysta msza św. za zmarłych członków z konduktem i procesją na omentarz.

W niedzielę 25 b. m. o 9 i pół zbiórka w lokalu Twa. o 10-tej; kazanie, Msza św.; o godz. 12 odbędzie się w sali Twa. akademja w czasie której będą wykonane utwory muzyczne i chórowe oraz nastąpi akt wręczenia dyplomów.

Następnie na wolnym powietrzu odbędzie się zabawa, leśń i wiele innych niespodzianek.

W dniu 25/VIII z Prząsą Tiradentes, co godzinę będą kursowały omnibusy.
Zarząd Towarzystwa.

Ważne!

BACNOŚĆ SANTA CANDIDA!
We czwartek, dnia 29-go b. m. odbędzie się na kolonji Santa Candida doroczna uroczystość Patronki Kościoła i kolonji św. Kandydy.

Porządek nabożeństwa następujący:
We środę jako wigilię uroczystości o godzinie 3:30 popołudniu nie-szpor.

We czwartek rano:
o godzinie 7-jej pierwsza msza św.
o godz. 8:30 wotywa;
o godz. 10-tej suma z kazaniem i procesją.

Po nabożeństwie festa parafialna w cieniu drzew obok kościoła. Głód będzie można zasopkoić smaczem szaraskiem, a pragnienie doskonałym piwem i garosą.

Będzie również leśń, koło szczytu i inne niespodzianki; doehód przeznaczony na ukończenie budującego się kościoła parafialnego.

Zapraszamy serdecznie rodaków i wszystkich nam życzących tek s Kurytyby jak i z sąsiednich kolonij na naszą uroczystość.
Komitet.

Sanguel Sanguel Sanguel!

SANGUENOL

(Formuła niemiecka)

Jedynie lekarstwo, które po 20-dniowym zatymaniu go zabezpiecza i chroni każdego od suchoty. Skutki:

- 1) Ogólne wzmocnienie sił i suchoty miastowy powrót apetytu.
  - 2) Zniża zupełnie ból głowy bezsenność i nerwowość.
  - 3) Zwalcza radykalnie przynębień i wywołuje chęć do życia.
  - 4) Powiększa wagę ciała aż do 3 kg.
- Choroby rakomozna łatwo uniknąć ponieważ polega ona na zgrupowaniu potasu w pewnej części ciała. Kalcjum rozpuszcza potas. Sanguenol zawiera kalcjum i dzięki temu można uniknąć raka. Sanguenol jest to wynalazek naukowy.
- Powyżej wymienione szczegóły są opinją, wydaną przez lekarza Dr. Manuela Soares de Castro. Do nabycia w całej Brazylii.

S. P. LODZIA JASINSKA

Dnia 13 go sierpnia b. r. zmarla w Mateuszu, zapatrzona SS. Sakramentami po krótkiej chorobie sp. Lodzia Jasinska, najkochańsza i najmłodsza córka pp. Jana i Salomei Jasinskih. Zmarla była uczennicą II klasy szkoły Sióstr Miłosierdzia i liczyła zaledwie 8 lat życia. Sp. Lodzia była jedną z najlepszych i najpobożniejszych uczennic i należała do Stow. Anioła Stróża. Poraz ostatni przepięknie deklamowała na akademii, ku czci zmarłego Marsz. Piłsudskiego, a co sobotę miała piękny zwyczaj zanosić kwiatki na ołtarz Matki Boskiej. Nie też dziwnego, że Matuchna Boga obolała ją na nasz odpust mied w niebie. Pogrzeb odbył się 14 go sierpnia, przy udziale całej szkoły Sióstr i bardzo wielu ludzi. Mszę św. odprawił Ks. Piasecki, proboszcz z Rio Claro, po której przepięknie przemówił, podnosząc w smutku pogrążonych rodziców. Pogrzeb prowadził Ks. S. Sojka, a na czele postępował sztandar Stow. Anioła Stróża, okryty żałobą. Wszyscy śpiewaliśmy i plakaliśmy nad trumną naszej koleżanki, która była wzorem i przykładem, jak mamy kochać Boga i być dobrmi. Na tem miejscu składamy nasze współczucie rodzicom, naszej kochanej koleżance sp. Lodzi. Dzieci ze Szkoły Sióstr Miłosierdzia w Mateuszu. S. Matheus 17. VIII. 1935.

ISKIERKI

W lasach Syberji wscho dniej szerzą się pożary. Tajga pali się na wielkich obszarach. Z Dubrownika (Jugosławia) donoszą, że w pobliżu miejscowości kapielowej Kupari, płoną wielkie przestrzenie lasów pinowych. Pożar zagrażał poważnie uzdrowisku. Oddziały wojska i straży pożarnej zdołały jednak zlokalizować ogień, który wyrządził bardzo poważne szkody.

Przeszło cztery biliony dolarów wyda świat w tym roku na zbrojenia. Dienne wydatki różnych rządów na ten cel wynoszą \$10,500,000. Giovanni Andri i Daniele Gasparini w Medjolanie wynaleźli motor, poruszany energią słoneczną. Motor był wypróbowany w obecności naczelnego inżyniera miasta, przedstawicie li syndykatu inżynierów i inżynierji wojskowej.

Klinika Dentystyczna

JAN SKALSKI Chirurg - Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w każdej chwili. Rua Brigadeiro Franco N. 1955 róg Aquidabam - CURITIBA

Prenumeratę „Ludu” przyjmuj: Florecki - Charutaria Liberty - Praça Tiradentes 305.

APHTOSA

Uczni podają do wiadomości, że już istniejące środki przeciw chorobom bydła, występującym pod nazwą

APHTOSA

U bydła stosuje się zastrzyki ze słynnego a skutecznego lekarstwa

Sorovita

które szybko działa i jest już bardzo rozpowszechnione.

Wystarczy tylko jeden zastrzyk w roku, by bydło uchronić przed Aphantą. Lekarstwo to nie szkodzi bydłu ni mleku.

SOROVITA

leczyz pełnym skutkiem Jestto środek zagwarantowany. Po jednym zastrzyku Aphantosa ustępuje w ciągu 24 godzin. Jest to najnowsza zdobycz odkryta przez.

UZINAS CHIMICAS BRASILEIRAS Ltda.

Skład: Posto Veterinario Paranaense - Curitiba Rua Marechal Deodoro 275.

Wyjaśnienie do dyspozycji zainteresowanych. Badania darmo udziela lekarz - weterynarz

Dr. Leonidas Vicente de Castro.

Przyjmuje od 3 - 4 godziny po południu.

Advertisement for Underberg tonic wine, featuring an illustration of a man and a woman, and text: 'Assim fallou seu Tonico Underberg: Assim, com as roupas e com os pés molhados, E' que se apanham serios restritados; Você, menina, deve sem tardar, Vir de Underberg, um calice tomar. Nenhum mol the terra da chova o banho; Venha ao proximo bar ou a companhia. Um calice por dia - dá saude e alegria'.

Advertisement for 'APTEKA „TIRADENTES“' pharmacy, listing services and contact information: 'Aptekarz: KUNO KLEEMANN Kurytyba - Praça Tiradentes 395 - Telefon 1084 Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogerijnych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumierji, mydełek, artykułów gumowych, aniliny i t. d. - Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych. W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich MÓWI SIĘ I PO POLSKU.'

Advertisement for 'Empreza Constructora Universal Ltda.' listing lottery results: '62931 - 1 wygrana 72931 - 2 wygrana 82931 - 3 wygrana 92931 - 4 wygrana 02931 - 5 wygrana 2931 - tysięcznik 931 - setna 31 - dziesiętna 1 - końcówka 1 wygrana 6 - końcówka 2 wygrana'.

Advertisement for 'Dr. J. Aleksander Dobrowolski' listing services: 'Konsultorium: Plac Tiradentes Nr. 322 (Kurytyba) tuż obok fabryki czekolady Bąsgela. Klinika ogólna i chirurgja. Leczenie złamań kości. Leczenie żyłasków i hemoroidów. Własne laboratorium analizy moczu, krwi, śliny i t. p. Mikroskopja. Godziny przyjęć od 10-12 rano i 15-19 wieczorem.'

„GAZETA TO UNIwersYTET”

Przemawiają na temat prasy katolickiej, arcybiskup Beckman między innymi oświadczył, iż gdyby św. Paweł żył w naszych czasach, to byłby największym katolickim dziennikarzem. Gazeta katolicka to najznakomitszy nauczyciel w naszych czasach, to uniwersytet ludowy. Nie ma w świecie siły, któraby się z nią mogła równać. Jest ona książką, kazałnicą, katedrą i platformą. Nie rozpłusuje się ona o zbrodniach, nie pobudza niskich ludyntków i nie przyczynia się do powiększenia szeregów przestępców, ale informuje o sprawach naprawdę interesujących, uoży, kształci umysł i uszlachetnia charakter. Niejeden kapłan wspomina jak to pod wpływem literatury katolickiej uczuł powołanie do stanu duchownego. Ile przyznosiło to dobrego, gdyby każda rodzina katolicka czytała katolickie pismo. Niema nie przyjemniejszego i pożyteczniejszego, jak po całodziennej ciężkiej pracy przeoczyła sobie gazetę katolicką, której nie jest w stanie zastąpić żadna inna rozrywka. Nie wiedz o tem tylko ci, którzy nie poświęcili paru chwil na zapoznanie się z piśmie katolickim i nie mają o ni pojęcia, ile tracą przez niezycanie go. Gdyby rodzice nauczyli swe dzieci czytać pisma i książki, owiane duchem katolickim, napewno mieliby z nich pościech. Nieśwety, ci rodzice przyglądają się obojętnie jak ich latoroście rozczylają się w niezdrowych sensacjach, albo w przytłapiających tyłko umysł niby żartach. Nie zda ją oni sobie z tego sprawy, iż taka lektura często prowadzi mło dzież na manowce. Prasa drukarska jest wynalazkiem katolickim, opatrzcnościowo dokonany właśnie w czasie, kiedy rozpętała się zaciekle walka przeciw Kościółowi, i kiedy po-

rzebna była tego rodzaju broń. W obecnych jednak czasach wrogowie nasi o wiele lepiej rozumięją znaczenie prasy aniżeli my. Słusznie oburzamy się na przesładowanie naszych współwyznawców w Meksyku, Niemczech i Rosji, ale któż nam może zaręczyć, że do czegoś podobnego nigdy nie przyjdzie i w innych krajach. Były to prorocze słowa Piusa X, który powiedział, że „naprótno budować będziemy kościoły i szkoły katolickie, jeże-

li jednocześnie nie będziemy rozporządzali potężną prasą katolicką”. Dziś wielu wybitnych społeczników i ekonomistów jest tego zdania, że gdyby przesuđowano i zastosowano się do enoykiki o klasie pracującej, wydanej przez Leona XIII. przed czterdziestu laty, to dziś nie mielibyśmy depresji. Kto wie, może za lat czterdziest ktoś powie: „Gdybyście byli popierali, czytali i rozpowszeczniiali prasę katolicką, nie byłoby przesładowań religijnych”. „Lud” jest piśmie netylko katolickim, ale i polskim.

DOBRA PRASA

Jak można popierać prasę katolicką?

- Sposoby, jakimi można skutecznie popierać prasę katolicką są: 1. Abonowanie pisma dla siebie lub dla innych (fundusz pracowy, testament...) 2. Polecanie pisma drugim na zebraniach i w towarzystwie. 3. Uwzględnianie kupców, zamieszczających reklamy w katolickich pismach. 4. Obrona pisma w razie napadci na nie. 5. Przekonywanie oioczenia o ważność prasy katolickiej. 6. Tworzenie po parafjach wydziałów prasowych, które się specjalnie tą sprawą zajmą. 7. Urządzanie odczytów, poświęconych propagandzie prasy. 8. Podawanie do pisma wiadomości i wogóle współpraca z piśmie. 9. Zwracanie uwagi redakcji na możliwość zmian i udoskonalenia pisma, względnie na życzenia czytelników. 10. Wewnętrzny współdział i zainteresowanie się prasą. Gdyby każdy z czytelników wziął sobie do serca chociaż jeden z tych przepisów, korzyści dla prasy katolickiej byłyby ogromne. Kardynał Luçon o dobrej prasie Prasa - pisze dostojnik Ko-

ściółu francuskiego — „jest najpotężniejszym środkiem w ręku człowieka, do propagowania swych idei i urabiania opinji publicznej. W tem ma ona rozmaite środki, jak: książki, pisma periodyczne, a przedewszystkiem dzienniki. Potęga wpływów dziennika jest olbrzymia, dzięki bezwzględnie nadzwyczajnym środkom informacji i produkcji i propagandy, które ma dzisieja na swoje usługi, a przedewszystkiem dzięki temu, że dziennik tak doskonale odpowiada, powszechnej w naszej epoce, potrzebie czytania, ciekawości i żądzy wiedzy. Jeżeli dziennik jest dobry, może dokonać wiele dobrego, lecz zły dziennik może sprowadzić nieobliczalne straty. Nikt nie może temu zaprzeczyć, że główną przyczyną upadku religijnego, przewrotności idei, korupcji mody, rozszerzenia teorii antyspołecznych, anarchystycznych i rewolucyjnych były i są złe dzienniki. Książeczka do nabożeństwa „Jeza bądź ze mną” piękny biały papier, 350 stron, oprawa w płótno angielskie. Cena 3\$600. Przy zamówieniach listownych należy dołączać na przesyłkę.

z całego świata 3,4 MILJARDÓW DEFICYTU WE WŁOSZECH Wielkie wydatki Włoch na zbrojenia w Afryce nadzwyczajne były mniejsze od rzeczywiste osiągniętych o około 900 milionów lirów. Jednocześnie rzeczywiste wydatki okazały się mniejsze od preliminowanych o około 300 milionów lirów. Rzeczowisty rezultat wykonania budżetu byłby znacznie bardziej pomyślny, gdyby nie było wydatków na przygotowania wojenne w Afryce wschodniej. Przygotowania te pochłonęły w sprawozdawczym roku budżetowym 974,7 milionów lirów. Dochody zwyczajne wyniosły 18,29 miliardów lirów, dochody nadzwyczajne 324 milionów lirów, łącznie więc około 18,6 miliardów lirów. Wydatki wyniosły 21,97 miliardów lirów. W ten sposób deficyt budżetowy osiągnął około 3,4 miliardów lirów. Zaznaczyć należy, że przewidywane dochody zwyczajne i

PRZEJEZDZAJĄC PRZEZ NIEMCY należy deklarować posiadane pieniądze Graniczne władze niemieckie bardzo przestrzegają konieczności deklarowania sum pieniężnych, przewożonych przez pasażerów przez terytorjum niemieckie. Wszyscy więc, którzy posiadają przy sobie pieniądze powyżej 10 ciu marek niemieckich, muszą złożyć od powiednie oświadczenie. Naskutek tego oświadczenia otrzymują piśmie deklarację Wszyscy, którzy takich deklaracji posiadają nie będą narażani się na bezwzględna konfiskatę tej sumy, która nie została zadeklarowana. Pierwszy transport bezrobotnych, udających się do kraju, na koszt rządu francuskiego, natrafił w Niemczech na duże trudności przy wjeździe na granicę Polski. Trudności powstały spowodu niezadeklarowania przez reemigrantów faktycznie posiadanej gotówki. Tylko dzięki interwencji władz polskich udało się zwolnić pieniądze od konfiskaty. Przedstawiciel Ligi Narodów PORWANY PRZEZ BANDYTÓW Z Pekinu donoszą: Przedstawiciel Ligi Narodów w Pekinie i dziennikarz angielski Gareth Jones zostali porwani przez bandytów. Delegat Ligi dr. Herbert Miller i dziennikarz angielski Jechali samochodem do Dolonor. Zostali oni uprowadzeni przez bandytów, jak również szofer Rosjanin, który następnie został wypuszczony na wolność. Bandyci domagają się 100.000 dolarów okupu. Porwanie nastąpiło w pobliżu Paoczang, w odległości 130 kilometrów na północny-wschód od Kalganu. Ponieważ dr. Miller jest obywatelem niemieckim, ambasada niemiecka wszczęła kroki celem

Manualik Dzieci Marji nakładem Związku Tow. „Oświata” można nabyć w „Oświacie”. Cena 4\$500. Adresować: Związek „Tow. „Oświata” Curitiba - Caixa postal 155 Paraná.

Do Rolników

Każdy rolnik pragnie mieć ziemię jaknajlepiej uprawioną i jak najbogatsze zbiory; nie każdemu się to jednak udaje, ponieważ nie każdy

umie zastosować nawozy sztuczne do swej ziemi, lub też nie zakupił je w odpowiedniej firmie. Rolnicy doświadczeni zachwalają Nawozy Sztuczne firmy ALBANO BOUTIN & Cia. które dały do dziś najlepsze wyniki na każdej ziemi.

Nowy i kompletny skład krajowych i zagranicznych Nawozów: Import wprost:

MĄCZKA Z KOŚCI MARKI »PARANÁ«
MĄCZKA Z SUROWEJ KOŚCI
SPECJALNE MIESZANINY DO WSZELKIEJ UPRAWY

SUPERFOSFAT 18 proc.
SALETRA CHILIJSKA, KALI KAINIT
SÓL SIARKOWA, AMONJOWA
Całość nawozów koncentrowana z 7 X 25 X 15%
110 X 25 X 25%, respektując azot, kwasy fosforyczne i Kali.

ALBANO BOUTIN Cia.

Curityba - Paraná
Aven. Capanema 155

Przedłużenie ulicy Sete de Setembro - Telefon 226 - Caixa postal 332
Garbarnia, Fabryka Nawozów Sztucznych, Klejów i Pasów.

Casa das Rendas

Posiada wielki wybór ręcznych robotek z Sta. Catharina oraz koronek roboty ręcznej i fabrycznej, bielizny, pończoch, artykułów wełnianych i toaletowych a tak samo różnych drobnych przedmiotów. Prosimy odwiedzić nasz skład bez zobowiązania się do zakupów.
Avenida João Pessoa 107
Mówi się po polsku.

ZIEMIA DO SPRZEDANIA

5 km od stacji kolejowej Balsa Nova (Paraná) Ziemia jest bardzo dobra i świeża w dogodnym miejscu. Bliższych informacji udziela: Antoni Wolski; Balsa Nova.

Baczność! Uwaga!

Nowy i duży wybór książek do nabożeństwa w wszelkich opłatach i cenach.

Obrazy religijne każdego rozmiaru - Różańce, Szkaplerze, Medaliki, Obrazki do ksiązek do nabożeństwa, Lichtarze, Krzyże i figury do kaplic kościelnych i domowych, papiery jedwabne i inne rozmaitego koloru na choinki oraz do oprawy ksiązek i t. d. Tabliczki, zeszyty szkolne, ołówki kolorowe, farby do malowania, piórniki, cykle i t. d.

Korzystajcie z okazji!
Wszelka sprzedaż po cenach zniżonych. Drukarnia, Introligatornia i Fabryka pieczęci gumowych oraz metalowych.

C. E. SCHULZ & COMP.
(dawniej Cezar Schulz)

Rua Barão do Serro Azul 66-72
Curityba, Estado do Paraná.

WYNAJMĘ duży dom z trzema łotami gruntu położony we Villa Guayra 5 minut do BONDY za 45\$000.

Florecki - Charutaria Liberty
Praça Tiradentes 305

Dr. Carlos Moreira

Profesor fakultetu medycznego
Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. - Konsultorium: Avenida João Pessoa 68, nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 po południu.
Rezydencja: Visconde de Nacar 809
Telefon 8-8-8

Świnie!

Są do sprzedania ŚWINIE DO CHOWU, dobrej rasy od 10\$000 do 70\$000 za sztukę. Bliższych informacji udziela JORGE A. BONACIF przy drodze za Penitencjarją, w pierwszej Wendzie, po lewej stronie, w rogu, w miejscowości AHU DE OIMA.

Przedsiębiorcy i Kupcy ogłaszajcie się w »LUDZIE«

INŻYNIEROWIE OYWILNI Piotr P. Flenik i Ludwik P. do Amarante

wykonują:
Projekty i Kosztorysy Budowli; Obliczenia przy konstrukcjach żelazo betonowych; Kola i turbiny wodne; odbudowania; mury oporowe; Szusy sławowe; Pomiarzy ziemi
Prace z zakresu inżynierji - oszacowania i rzeczoznawcze.
Adres: Rua Emiliano Permetta (dawniejsza Aquidabam) N. 275; Curitiba - Parana.

Bank Francusko - Włoski na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fes. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fes. 139 MILJONÓW
GŁÓWNA SIEDZIBA W PARYŻU
FILJE: Brazylja: S. Paulo - Rio de Janeiro - Santos - Curitiba - Porto Alegre - Recife - Rio Grande - Bahia.
ARGENTYNA: Buenos Aires - Rosario de S. F6.
CHILE: Santiago - Valparaiso.
COLOMBIA: Baranquilla - Bogot4.
URUGUAY: Montevideo.
Adresujcie wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316. lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranagu4.

„Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

JEDNOLITA TRZECIA KLASA.
Kompanja ta sprzedaje bilety bezpośrednio do każdego miasta w Polsce i odwrotnie bilety z Polski do Brazylji. Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylją i Argentyną.
Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy Centralnej z szczególnie z POLSKI. Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela P. TEOFIL G. VIDAL
CURITYBA - Rua Barão Rio Branco 209 - Paraná.

Casa de Saude „São Francisco”

DOM ZDROWIA - KLINIKA PRYWATNA
DR. JORGE MEYER FILHO
Rua „São Francisco” N. 25 - Curityba
Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach zastosowanie sztucznego pneumatyora X przy osobach cierpiących na płuca. - Nowoczesny aparat Roentgena. - Dł. termia. - Sztuczne promienie ultra fioletowe, słoneczne, Zyskopia i t. d. - Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 j. pól i od 1-15.

Więzień z Czarnej Wypsy

Dnia 15 lipca zmarł w Paryżu w wieku lat 76, pułkownik Alfred Dreyfus, »bohater« jednego z najgłośniejszych procesów. Zgon nastąpił po dłuższej chorobie i dokonanej operacji. Proces Dreyfusa trwał od 1894 z przerwą do 1906 roku. Interesowali się nim czytelnicy pism całego świata; we Francji zaś sprawa ta stała się punktem zwrotnym w stosunkach wewnętrznych; odłąd datują się wzmożone wpływy masonerji.

To do sprawy Dreyfusa było następujące. Kapitan sztabu generalnego Dreyfus, został posądzony o wydanie wiadomości o stanie obrony Francji rządowi niemieckiemu. Ważnym dokumentem w sprawie był list, pisany rzekomo ręką Dreyfusa. Dreyfus był z pochodzenia żydem i należał do masonerji. Gdy stawiono go przed sądem Rady Wojskowej, prasa, pozostająca pod wpływem masonerji i żydów, wystąpiła gwałtownie w obronie oskarżonego, utrzymując, że padł on ofiarą podstępny ze strony swoich nieprzyjaciół i wrogów republiki. Opinia francuska podzieliła się. Jedni, zwłaszcza oficerowie sztabu generalnego, wówczas przeważnie katolicy i monarchiści, wypowiadali się przeciw Dreyfusowi, drudzy zaś holdujący poglądom liberalnym i masoniskim, zaczęli stawiali w obronie podsaidego, jako niesłusznie krzywdzonego republikanina.

Rada Wojenna skazała Dreyfusa na dożywotni pobyt na Wyspach Czarlich, gdzie też pozostać musiał w ciągu pięciu lat. Ale lewica masoniska nie dała za wygraną, domagając się rewizji procesu. Głośny pisarz Emil Zola, ogłosił po wyroku ostry list otwarty p. f. »Oskarżam!« i za list ten został skazany sądownie na rok więzienia i pozbawienie Legji Honorowej. Tymczasem nastąpił szereg

faktów pomyślnych dla Dreyfusa. Znalezione list porucznika Esterhazego, napisany charakterem iidentycznym ze słynnym listem Dreyfusa, figurującym w procesie jako najpoważniejszy dowód oskarżenia. Poza tem popełnił samobójstwo podpułkownik Henry, domniemany autor falsyfikatów obciążających oskarżonego. Żona więc wzięła Czarlicę Wyspy w ślad i z żądaniem rewizji procesu. Wyrok został uchylony i Dreyfus wrócił do Francji, by ponownie stanąć przed sądem. Ale Rada Wojenna w Rennes i tym razem uznała Dreyfusa za winnego z uwzględnieniem jednak okoliczności łagodzących. Skazano go na 10 lat twierdzy.

Nowy wyrok nie przekonał jednak obrońców i przyjaceli Dreyfusa. Prowadzili oni w dalszym ciągu kampanję prasową i domagali się drugiego rewizji sprawy. Po nowej kasacji w 1906 roku, Rada Wojenna wydała wreszcie wyrok uwolniający.

Rzecz ciekawa, że w czasie ostatniej rozprawy sądowej w obronie Dreyfusa wystąpił i cesarz Wilhelm II, w liście swym zapewniając, że Dreyfus nie pozostał na usługach sztabu niemieckiego...

Dreyfus, jako całkowicie zrehabilitowany został przyjęty ponownie do służby w armji fran-

cuskiej, ze stopniem majora. Przywrócono mu i Legję Honorową. Podczas wojny światowej otrzymał awans na pułkownika, a na stopnie przeszedł w stan spoczynku.

Pomimo wyroku uwolniającego, obóz przeciwników Dreyfusa podejrzliwie traktował byłego więźnia z Czarlicę Wyspy. Do dziś dnia pewne kółka we Francji nie dały się przekonać i utrzymują, że uwolnienie swe zawdzięcza Dreyfus przemożnym wpływom masonerji i żydostwa światowego.

Dziś sprawa Dreyfusa zajmuje już tylko historyków. Niewątpliwie jednak przyczyniła się ona do ugruntuowania we Francji wpływów Wielkiego Wschodu i osłabiła ruch monarchistyczny.

To i owo

KANDYDAT DO CYRKU

Niezwykłe wyczyny beznogi kaleki

Od pewnego czasu na terenie północnych powiatów województwa pomorskiego, grasuje pozbawiony nóg osobnik o ailetycznej budowie korpusu i rzadko spotykanej sile fizycznej. Osobnik ten, żebrać po różnych miastach, posługuje się, zamiast utraconych nóg, rękoma.

Jak wielką rozporządza on siłą i zwinnością, byli tego świadkami mieszkańcy Starogardu, na oczach których beznogi włóczę-

ga z kocią zwinnością wskoczył do będnącego w biegu pociągu towarowego, którym zawsze jeździł na gapę. O zwinności jego świadczą również inny fakt, zauważony na przestrzeni kolejowej Tczew - Gdańsk, gdzie ujęty w czasie jazdy na gapę w pociągu osobowym i zamknięty przez konduktora na klucz w przedziale, kaleka przed wjazdem pociągu na jedną ze stacyj w pełnym biegu, wyskoczył z pociągu i uciekł na rękach w pole.

KOŃ W CZARNYM CZAPRAKU

Od kilku dni zwraca uwagę mieszkańców Bielska wierzcholec, pokryty czarnym czaprakiem, którego prowadził dwóch chłopców ulicami miasta. W pierwszym dniu tej dziwnośćnej wędrówki niesiono przed wierzchołcem wieniec.

Wędrówki te odbywają się na skutek testamentu, który zostawił zmarły, przed kilku dniami, restaurator Hugo Fandels, który był rzeźnikiem końskim i dorobił się znacznego majątku. W testamencie s. p. Fandels polecił, by tylko żona uczestniczyła w jego pogrzebie, natomiast córce swej zabronił pójść na cmentarz. W testamencie postanowił również, by na grób jego przyprowadzano mu codziennie jego ulubionego konia, którego dostadł jeszcze, jako wachmistrz 3 pułku dragonów niemieckich. Dziwaczne rozporządzenie restauratora spadkobiercy starannie wykonują.

POWITANIE ZBIEGŁEJ ŻONY

która wróciła do męża
W Moglinie niedawno wywolała wielkie wrażeń romantyczna ucieczka podeszłej już wiekiem pary: 52 letniego Matysy i 43 letniej Heleny Kiersztowej, mężatki i matki trojga dzieci. Oboje za podjętą spóźniejszą senjementów wyjechali w niewiadomym kierunku.

Gdy romans szybko przemiał, Kiersztowa napisała list do swego męża, w którym donosi, że nasza w tym wypadku »pomylka« i wobec tego wkrótce wróci. Po tem zawiadomieniu, mąż wyjechał naprzeciwko żony na stację kolejową.

Tymczasem w Moglinie, gdzie ucieczka, statecznej zdawałoby się niewiasty, wywolała olbrzymią sensację, ludność dowiedziała się o powrocie leciwej żonki i tłumy podążyły na dworzec kolejowy, ażeby ją powitać. Zakochana parę przyjęto śmiechem i złośliwymi docinkami, a pobód do miasta odbył się w ten sposób, że romantyczny zbiegowiec musielł iść przedem, za nim podążał mąż Kiersztowej... z długim kijem w ręku, dalej zaś szedł tłum gawiedzi ulicznej, udając pochód weselny.

JEST ŚRODEK NA PASKUDNE CHOROBSKO

W prasie szwedzkiej ukazała się wiadomość, że dr. A. Wassen z Goeteborga wynalazł przykalkowy środek na chorobę morską. Metoda jego została wypróbowana w szpitalu w Goeteborgu i jakoby okazała się nadzwyczaj skuteczną.

Polega ona na zastrzykiwaniu pewnego produktu białkowego, który zabezpiecza całkowicie organizm od wszelkich przykrych następstw podróży morskiej, powietrznej; zwłaszcza długiej podróży morskiej. Pewna Danka po zastrzyku przejechała w czasie silnej burzy przez Morze Północne, a później niebezpieczną zatokę Biskajską i Morze Śródziemne bez najmniejszych dolegliwości, chociaż zazwyczaj najkrótszy przejazd morzem przyprowadził ją o chorobę morską. Zwolennicy »jazdy do Rygi« powinni uciec się do niezmiernie odkrycia dr. Wassena.

RODZICE! NAUCZYCIE!
Czy już nabyliście dla dzieci «Historję Bibliijną»?
Można nabyć w »Owiesle«.

CASA NICE

Kłębek nici po	\$800	Brim dla dzieci	1\$100
Kłębek nici 250 gr.	1\$800	Brim bardzo dobry	1\$800-2\$000
Skarpetki szkiełkie	\$900	Plusze, metr	1\$400
Nakrycia na 1 osobę Bar-		Flanela	1\$700
chan	10\$000	Perkal w kolorach 1 metr:	\$900
Nakrycia Barchan na		Parasolki dla dzieci	5\$500-7\$500
2 osoby	12\$000	Xadrez, Blumenau do-	
Zefir metr	\$900	bre 1500-1\$700	
Obok CASA NICE			

stają autobusy, przejeżdżające z różnych miejscowości z poza Curityby.
Właściciel: CHUCRALLA SIMÃO